

Blżej historii. Gimnazjum

Plan wynikowy dla klasy 2

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa*
<p>1. Wielkie odkrycia geograficzne</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wynalazki umożliwiające dalekie podróże morskie. 2. Poszukiwanie drogi morskiej do Indii. 3. Pierwsze wielkie odkrycia geograficzne. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Krzysztof Kolumb, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana – wskazuje na mapie ziemie odkryte przez Europejczyków na przełomie XV i XVI w. – pamięta datę pierwszej wyprawy Kolumba – 1492 r. – wymienia państwa, które przodowały w odkryciach geograficznych na przełomie XV i XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Amerigo Vespucciego – wie, w jakich okolicznościach dowiedziono, że Ziemia ma kulisty kształt – wie, dlaczego Europejczycy zaczęli organizować dalekie podróże morskie – rozumie pojęcia: busola, karawela – wie, dlaczego rdzennych mieszkańców Ameryki nazwano Indianami 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie były wyobrażenia XV-wiecznych Europejczyków na temat otaczającego ich świata 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia kluczową rolę wynalazków w rozwoju dalekomorskiej żeglugi – uzasadnia, dlaczego Hiszpania i Portugalia stały się prekursorami odkryć geograficznych na przełomie XV i XVI w. 	<p>16. Wielkie odkrycia geograficzne</p> <p>1) sytuuje w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii</p> <p>2) ocenia wpływ wielkich odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze i kulturowe Europy oraz dla Nowego Świata.</p>

* W kolumnie tej podano realizowane na danej lekcji punkty i podpunkty podstawy programowej.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
2. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych Zagadnienia 1. Majowie, Aztekowie, Inkowie i ich państwa. 2. Europejskie podboje i kolonie zamorskie. 3. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych dla Europy.	– rozumie pojęcia: konkwistador, towary kolonialne, dualizm gospodarczy – wycisza towary sprowadzane do Europy z kolonii - wskazuje posiadłości kolonialne Hiszpanii i Portugalii	– wymienia cywilizacje prekolumbijskie oraz podaje ich osiągnięcia – charakteryzuje organizację państw Majów, Azteków i Inków	– rozumie i omawia wpływ posiadania kolonii na gospodarkę państw europejskich – opowiada o działaniach konkwistadorów	– docenia osiągnięcia cywilizacji pozaeuropejskich i porównuje je z osiągnięciami cywilizacji europejskiej – wie, skąd wzięła się nazwa „Ameryka Łacińska”	16. Wielkie odkrycia geograficzne 1) 2)j.w..
3. Kultura odrodzenia we Włoszech Zagadnienia 1. Włochy kolebką renesansu. 2. Charakterystyczne zjawiska kultury odrodzenia. 3. Najwybitniejsi twórcy włoskiego renesansu.	– rozumie pojęcia: odrodzenie (renesans), humanizm, człowiek renesansu, mecenat – zna postacie: Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi oraz wymienia ich najwybitniejsze dzieła	– wymienia cechy kultury renesansowej – wskazuje na mapie kolebkę odrodzenia	– uzasadnia, dlaczego kultura renesansu narodziła się we Włoszech – porównuje kulturę epok renesansu i średniowiecza	– rozumie, na czym polegało „odrodzenie” kultury antycznej w czasach renesansu – wyjaśnia źródła rozwoju kultury renesansowej we Włoszech	17. Humanizm i renesans 1) wyjaśnia źródła rozwoju kultury renesansu oraz opisuje jej charakterystyczne cechy 2) charakteryzuje największe osiągnięcia: Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika i Galileusza.
4. Renesans w Europie i przewrót kopernikański Zagadnienia 1. Wynalazek druku. 2. Wielcy humaniści europejscy. 3. Przewrót kopernikański.	– zna najwybitniejszych przedstawicieli europejskiego renesansu – wie kim byli: Mikołaja Kopernika, Galileusz, Gutenberg	- zna dokonania przedstawicieli europejskiego renesansu – rozumie pojęcie system heliocentryczny – opowiada o życiu i dokonaniach Mikołaja Kopernika	– rozumie znaczenie druku dla rozwoju kultury – rozpoznaje modele geocentryczny i heliocentryczny	– rozumie znaczenie odkrycia dokonanego przez Mikołaja Kopernika – wyjaśnia, dlaczego dzieło <i>O obrotach sfer niebieskich</i> znalazło się na liście ksiąg zakazanych przez Kościół	17. Humanizm i renesans 2)j.w. 3) ocenia rolę druku dla upowszechnienia idei renesansu oraz rozwoju cywilizacji europejskiej
5. Początki reformacji Zagadnienia 1. Sytuacja Kościoła katolickiego w XV w. 2. Marcin Luter i jego nauka. 3. Powstanie i rozwój luteranizmu.	– rozumie pojęcia: reformacja, sekularyzacja, luteranie, protestanci – zna postanowienia pokoju augsburskiego – zna daty: wystąpienia Lutra, podpisania pokoju	– charakteryzuje główne założenia luteranizmu – wyjaśnia, dlaczego Luter wystąpił z krytyką papieżstwa – wyjaśnia przyczyny wojen religijnych w Niemczech	– porównuje główne założenia nauki głoszonej przez zwolenników luteranizmu oraz przez Kościół katolicki – opisuje cele i działania Marcina Lutra	– rozumie wpływ sytuacji społeczno-politycznej w Niemczech na rozwój luteranizmu – rozumie i analizuje długofalowe znaczenie pokoju augsburskiego	18. Razłam w Kościele zachodnim 1) wymienia czynniki, które doprowadziły do rozłamu w Kościele zachodnim 2) opisuje cele i charakteryzuje działania Marcina Lutra i Jana

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
	augsburskiego				Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego.
6. Rozwój reformacji Zagadnienia 1. Kalwinizm. 2. Wojny religijne we Francji. 3. Powstanie Kościoła anglikańskiego. 4. Inne wyznania protestanckie.	– wie, kim byli: Jan Kalwin, Henryk VIII – rozumie pojęcia: hugenoci, kalwinizm, anglikanizm, arianie – wymienia różne wyznania protestanckie – wie, co się wydarzyło w 1534 r.	– przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego – charakteryzuje wojny religijne we Francji	– porównuje podłoże społeczno-polityczne reformacji w Niemczech, Francji i Anglii	– rozumie, dlaczego radykalni protestanci spotykali się z niechęcią ze strony przedstawicieli innych wyznań – udowadnia wpływ wydarzeń z XVI w. na dzisiejszą sytuację wyznaniową	18.Razłam w Kościele zachodnim 2)opisuje cele i charakteryzuje działania Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego
7. Reforma katolicka Zagadnienia 1. Sobór trydencki. 2. Powstanie i działalność zakonu jezuitów. 3. Konsekwencje reform chrześcijaństwa.	– rozumie pojęcia: sobór trydencki, inkwizycja, jezuita, tolerancja religijna, kontreformacja – zna postanowienia soboru trydenckiego	– charakteryzuje działania podejmowane przez zakony w celu odbudowy pozycji katolicyzmu	– wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego – wskazuje postanowienia soboru trydenckiego służące wzmocnieniu katolicyzmu	– wskazuje postanowienia soboru trydenckiego odgrywające do dziś ważną rolę – wskazuje pozytywne i negatywne skutki XVI-wiecznych reform chrześcijaństwa – rozumie, dlaczego jezuita byli skuteczni w dziele kontreformacji	18.Razłam w Kościele zachodnim 3)wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i wskazuje postanowienia służące wzmocnieniu katolicyzmu.
8. Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVI w. Zagadnienia 1. Społeczne i gospodarcze konsekwencje wielkich odkryć geograficznych dla Europy i innych kontynentów. 2. Osiągnięcia kultury renesansowej. 3. Długofalowe konsekwencje XVI-wiecznych reform	– wymienia najważniejsze wydarzenia z historii XVI stulecia – wskazuje i charakteryzuje najwybitniejsze postacie XVI w. – wie, co wydarzyło się w roku: 1492, 1517, 1555 – zna i omawia dokonania: Jana Gutenberga, Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gama, Ferdynanda Magellana,	– zna przyczyny i konsekwencje wielkich odkryć geograficznych, reformacji i reformy Kościoła katolickiego	– omawia proces kształtowania się nowych wyznań chrześcijańskich – charakteryzuje zmiany, które zaszły w życiu społeczeństw europejskich w XVI w. – podaje genezę i konsekwencje ekspansji kolonialnej państw europejskich – podaje genezę i konsekwencje dualizmu	– wskazuje i omawia widoczne w otaczającym nas dzisiaj świecie konsekwencje XVI-wiecznych wydarzeń oraz procesów historycznych	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
chrześcijaństwa.	Marcina Lutra, Henryka VIII		w rozwoju gospodarczym Europy		
Test 1.					
9. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów Zagadnienia 1. Konflikt Polski i Litwy z państwem moskiewskim. 2. Sekularyzacja zakonu krzyżackiego w Prusach. 3. Przyłączenie Mazowsza do Korony. 4. Początek wojen o panowanie na Bałtyku.	– wskazuje na mapie obszar Polski na przełomie XV i XVI w. – wie, co wydarzyło się w 1525 r. – rozumie pojęcia: hold pruski, kaper	– opisuje panowanie: Aleksandra Jagiellończyka, Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta, zwracając uwagę na politykę prowadzoną przez tych władców – rozumie znaczenie przyłączenia Mazowsza do Korony	– rozumie konsekwencje wojen Polski i Litwy z Krzyżakami oraz państwem moskiewskim	– rozumie i uzasadnia decyzję Zygmunta Augusta o budowie polskiej floty na Bałtyku – ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów	19.Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów 1)ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów
10. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej Zagadnienia 1. Konstytucja <i>nihil novi</i> . 2. Obowiązki i prawa szlachty polskiej. 3. Praca sejmu walnego. 4. Stan szlachecki i jego różnicowanie.	– rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja <i>nihil novi</i> , pospolite ruszenie, demokracja szlachecka, izba poselska, izba senatorska	– zna obowiązki i prawa polskiego szlachcica – przedstawia podziały społeczne stanu szlacheckiego ze względu na poziom zamożności jego członków – opisuje działanie sejmu walnego oraz sposób wybierania posłów	– rozumie i wykazuje, jaką rolę w systemie obronnym Polski odgrywało pospolite ruszenie – rozumie znaczenie konstytucji <i>nihil novi</i> dla funkcjonowania państwa – określa kompetencje sejmu walnego	– uzasadnia, dlaczego ustroj Rzeczypospolitej ukształtowany w XVI w. określa się mianem demokracji szlacheckiej	20.Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów 1)wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje.
11. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów Zagadnienia 1. Ruch egzekucyjny. 2. Droga do unii realnej Polski i Litwy. 3. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	– rozumie pojęcia: egzekucja praw i dóbr, unia lubelska, unia realna – zna postać Zygmunta II Augusta – opisuje, w jaki sposób doszło do powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów	– wymienia przyczyny podpisania unii lubelskiej – wskazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej Obojga Narodów	– rozumie znaczenie postulatów wysuwanych przez ruch egzekucyjny – przedstawia główne postanowienia unii lubelskiej	– wymienia i omawia mocne oraz słabe strony polsko-litewskiej unii realnej – ocenia unię lubelską z perspektywy Polski oraz Litwy	19.Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów 2)przedstawia okoliczności kolizacji unii realnej pomiędzy Polską a Litwą i jej główne postanowienia oraz wskazuje na mapie terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
12. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną Zagadnienia 1. Zasady wolnej elekcji. 2. Panowanie Henryka Walezego i Stefana Batorego. 3. Wpływ wolnej elekcji na funkcjonowanie państwa.	– rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, konfederacja, artykuły henrykowskie – zna postacie: Henryka Walezego, Stefana Batorego – zna datę pierwszej wolnej elekcji	– wie, dlaczego w Polsce wprowadzono zasadę wolnej elekcji	– przedstawia zasady wolnej elekcji - omawia główne założenia artykułów henrykowskich	– dostrzega i omawia wady oraz zalety monarchii elekcyjnej – omawia wpływ artykułów henrykowskich na sprawowanie władzy przez polskich monarchów	20. Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów 2) wyjaśnia okoliczności uchwały i główne założenia konfederacji warszawskiej i artykułów henrykowskich 3) przedstawia zasady wolnej elekcji
13. Gospodarka Rzeczypospolitej w XVI w. Zagadnienia 1. Wpływ sytuacji w Europie na gospodarkę Rzeczypospolitej. 2. Folwark szlachecki. 3. Sytuacja chłopów.	– rozumie pojęcia: „spichlerz Europy”, pańszczyzna, folwark – wymienia towary, które XVI-wieczna Rzeczpospolita importowała i eksportowała	– omawia znaczenie pańszczyzny dla funkcjonowania folwarku szlacheckiego – wskazuje na mapie: Wisłę, Gdańsk, Toruń	– omawia znaczenie Gdańska w handlu prowadzonym przez Rzeczpospolitą	– charakteryzuje wpływ przemian ekonomicznych w Europie Zachodniej na gospodarkę Polski – dostrzega zależności między wzrostem politycznego znaczenia szlachty a zdobyciem przez nią pozycji głównego producenta zboża w Polsce	zagadnienia wykraczające poza podstawę programową
14. Rzeczpospolita wielu narodów i religii – kultura „złotego wieku” Zagadnienia 1. Ludność i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 2. Odrodzenie w Polsce. 3. Twórcy kultury polskiej epoki renesansu.	– wskazuje religie mieszkańców XVI-wiecznej Rzeczypospolitej – zna postacie: Bony Sforzy, Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego – wskazuje zabytki renesansowe na ziemiach polskich (ze szczególnym uwzględnieniem własnego regionu)	– rozumie pojęcia: konfederacja warszawska, „złoty wiek kultury” – omawia najważniejsze osiągnięcia kultury renesansowej w Polsce – wymienia grupy narodowościowe zamieszkujące ziemie Rzeczypospolitej w XVI w.	– dostrzega genezę konfederacji warszawskiej oraz jej wpływ na położenie innowierców w Polsce XVI w.	– dostrzega wpływ renesansu włoskiego na kulturę polską – wyjaśnia specyfikę stosunków religijnych w Rzeczypospolitej na tle europejskim	19. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów 3) charakteryzuje stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim i wyjaśnia ich specyfikę na tle europejskim 4) przedstawia największe osiągnięcia piśmiennictwa polskiego epoki renesansu, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego 5) rozpoznaje reprezentatywne obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
					ze szczególnym uwzględnieniem własnego regionu (20. 2) j.w.
15. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVI w. Zagadnienia 1. Kształtowanie się i ustrój polityczny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 2. Społeczeństwo Polski i Litwy – podziały społeczno-ekonomiczne, narodowościowe i wyznaniowe. 3. Kultura renesansowa w Polsce.	– wie, co wydarzyło się w roku: 1525, 1569 – zna i omawia dokonania: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, Stefana Batorego	– omawia funkcjonowanie ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów		– wskazuje długofalowe konsekwencje omawianych zjawisk (zmian gospodarczych, społecznych, politycznych i wyznaniowych)	
Test 2.					
16. Kultura europejska w XVII w. Zagadnienia 1. Cechy charakterystyczne kultury baroku. 2. Wielcy uczeni XVII w.	– rozumie pojęcie barok – omawia cechy sztuki barokowej	– zna wybitnych uczonych XVII w. i ich dokonania – wymienia twórców kultury barokowej	– porównuje kulturę barokową i renesansową – wymienia nowe prądy filozoficzne, które pojawiały się w XVII w.	– dostrzega wpływ kontrreformacji na sztukę barokową – dostrzega rolę sztuki barokowej w odbudowie pozycji Kościoła katolickiego	20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów 5) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie.
17. Wiek XVII – stulecie niekończącej się wojny Zagadnienia 1. Sytuacja polityczna w Europie na początku XVII w. 2. Wojna trzydziestoletnia – przyczyny, przebieg i skutki. 3. Stulecie „rewolucji militarnej”.	– wymienia państwa, które brały udział w wojnie trzydziestoletniej – wie, kiedy wybuchła wojna trzydziestoletnia	– wskazuje przyczyny wojny trzydziestoletniej	– dostrzega wpływ wojen XVII stulecia na zmiany zachodzące w sztuce militarnej	– porównuje skutki wojny trzydziestoletniej z konsekwencjami długotrwałych wojen czasów współczesnych – rozumie i wymienia skutki wojny trzydziestoletniej dla gospodarki i społeczeństw Europy	zagadnienia wykraczające poza podstawę programową

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
18. Absolutyzm we Francji Zagadnienia 1. Polityka kardynała Richelieu. 2. Ludwik XIV – „Król-Słońce”. 3. Wersal i jego rola w państwie. 4. Merkantylnizm.	– rozumie pojęcie absolutyzm – rozumie znaczenie słów: „Państwo to ja” – wie, kim był Ludwik XIV	– opisuje rządy absolutne na przykładzie państwa Ludwika XIV - rozumie pojęcie merkantylnizm	– rozumie główne założenia merkantylnizmu – wskazuje wady i zalety merkantylnizmu	– porównuje ustroj XVII-wiecznej Francji z ustrojem polskolitewskiej Rzeczypospolitej – dostrzega podstawowe różnice między ustrojem Rzeczypospolitej Obojga Narodów a systemem monarchii absolutnej	22. Formy państwa nowożytnego 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustroj monarchii absolutnej 4) wyjaśnia, na czym polegała specyfika ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów na tle Europy.
19. Anglia na drodze ku monarchii parlamentarnej Zagadnienia 1. Sytuacja politycznospołeczna w Anglii w przededniu rewolucji. 2. Konflikt król–parlament. 3. Rządy Cromwella. 4. Monarchia parlamentarna w Anglii.	– rozumie pojęcie monarchia parlamentarna – wskazuje na mapie Anglię – zna postać Olivera Cromwella	– wie, na czym polega funkcjonowanie ustroju monarchii parlamentarnej - rozumie pojęcia: lord protektor, purytanie – opisuje przebieg rewolucji w Anglii – zna datę ścięcia króla Karola I	– porównuje monarchie parlamentarną i absolutną	– porównuje ustroj polskolitewskiej Rzeczypospolitej z systemem angielskiej monarchii parlamentarnej – wskazuje pozostałości XVII-wiecznej rewolucji w ustroju współczesnej Wielkiej Brytanii	22. Formy państwa nowożytnego 2) wymienia, odwołując się do przykładu Anglii, główne cechy monarchii parlamentarnej 3) porównuje monarchię parlamentarną z monarchią absolutną, uwzględniając zakres władzy monarszej, prawa i obowiązki poddanych, rolę instytucji stanowych (parlamentu) 4) j.w.
20. Lekcja powtórzeniowa. Europa w XVII w. Zagadnienia 1. Kultura barokowa w Europie. 2. Osiągnięcia nauki XVII w. 3. Różne typy ustrojów politycznych w Europie XVII w. 4. Ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów na tle Europy.	– wymienia różne typy ustrojów politycznych w XVII-wiecznej Europie – wie, co wydarzyło się w latach 1618–1648 oraz w 1640 i 1688 r.	– zna najważniejsze wydarzenia z historii politycznej XVII w. – wymienia największe osiągnięcia sztuki, literatury i nauki w XVII w.	– dostrzega konsekwencje rewolucji angielskiej w dzisiejszym sposobie sprawowania władzy w Wielkiej Brytanii	– wskazuje różnice między ustrojami różnych państw XVII-wiecznej Europy – wskazuje wady i zalety różnych systemów ustrojowych XVII-wiecznej Europy	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
Test 3.					
21. Królowie elekcyjni schyłku XVI w. i w XVII stuleciu Zagadnienia 1. Monarchia elekcyjna w polsko-litewskiej Rzeczypospolitej – próba oceny. 2. Władcy polscy z dynastii Wazów. 3. Królowie „Piastowie” na tronie Rzeczypospolitej.	– rozumie pojęcia: monarchia elekcyjna, wolna elekcja	– wymienia królów Polski z dynastii Wazów – wskazuje na mapie Rzeczypospolitą pod rządami Wazów – wymienia królów „Piastów” panujących w Rzeczypospolitej XVII w.	– porównuje ustrój oparty na wolnej elekcji z monarchią dziedziczną i ocenia oba systemy	– wyjaśnia, dlaczego szlachta w trzech kolejnych elekcjach wybierała na tron przedstawicieli dynastii Wazów	22. Formy państwa nowożytnego 4) wyjaśnia, na czym polegała specyfika ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów na tle Europy.
22. Wojny Rzeczypospolitej z Rosją Zagadnienia 1. Sytuacja polityczna w Rosji po śmierci Iwana IV Groźnego. 2. Dymitr Samozwaniec i jego rządy. 3. Interwencja Zygmunta III Wazy w Rosji.	– rozumie pojęcia: wielka smuta, dymitriada – zna postać Stanisława Żółkiewskiego – wie, co wydarzyło się w roku: 1612, 1634	- wie co wydarzyło się w roku: 1605, 1610 – omawia przyczyny i skutki polskiej interwencji w Rosji - rozumie pojęcia: samodzierżawie, bojarzy – wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Rzeczypospolitej na mocy pokoju w Polanowie	– wie, dlaczego w dzisiejszej Rosji jedno z najważniejszych świąt państwowych jest obchodzone w rocznicę wygnania Polaków z moskiewskiego Kremla – zna postanowienia pokoju w Polanowie	– omawia rolę Zygmunta III Wazy w konflikcie polsko-rosyjskim – analizuje polityczne skutki polskiej interwencji w Rosji	21. Rzeczypospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w. 1) wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją, Turcją i Rosją 3) ocenia społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen w XVII w.
23. Powstanie kozackie Zagadnienia 1. Kozacy i ich codzienne życie. 2. Przyczyny powstań kozackich. 3. Powstanie Chmielnickiego.	– rozumie pojęcia: Kozacy, ugoda perejaśławska, czajka, husaria – wie, co wydarzyło się w 1648 i 1654 r. – wymienia bitwy stoczone przez wojska Rzeczypospolitej z Kozakami	– opowiada o celach powstań kozackich – wymienia konsekwencje powstania Chmielnickiego – opisuje etapy powstania Chmielnickiego	– rozumie i wskazuje złożone przyczyny powstania Chmielnickiego – omawia i ocenia politykę Rosji wobec Ukrainy	– wskazuje długofalowe skutki powstania Chmielnickiego dla stosunków Polaków i Ukraińców	21. 1) 3) j.w. 2) wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
24. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją Zagadnienia 1. Unia polsko-szwedzka. 2. Początek wojen polsko-szwedzkich. 3. Szwedzki „potop”.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia pojęcie „potop” – wymienia bitwy z okresu wojen polsko-szwedzkich: bitwa pod Kircholmem, obrona Jasnej Góry – zna postacie: Stefana Czarnieckiego, Jana Chodkiewicza, – wie, co wydarzyło się w roku: 1605, 1655, 1657, 1660 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich – omawia postanowienia pokoju w Oliwie – omawia znaczenie obrony Jasnej Góry w okresie „potopu” - zna postacie: Augustyna Kordeckiego, Janusza Radziwiłła 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny i skutki utraty lenna pruskiego przez Polskę – zna okoliczności utraty przez Polskę zwierzchności lennej nad Prusami Książęcymi 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różne postawy Polaków wobec Szwedów w okresie „potopu”, szuka genezy zmian tych postaw 	21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w. 1) wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją, Turcją i Rosją 3) ocenia społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen w XVII w.
25. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII w. Zagadnienia 1. Zniszczenia wojenne. 2. Kryzys polityczny.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: złota wolność szlachecka, oligarchia magnacka, konfederacja, abdykacja, <i>liberum veto</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje skutki gospodarcze wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą ze Szwecją, Rosją i Kozakami – wymienia przejawy kryzysu politycznego Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje mechanizmy polityczne paraliżujące pracę sejmu – ocenia skutki społeczne i polityczne wojen XVII w. – wyjaśnia przyczyny kryzysu gospodarczego, społecznego i politycznego Rzeczypospolitej w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób magnateria zdobyła w Rzeczypospolitej dominującą pozycję, i wskazuje skutki tego zjawiska – omawia międzynarodowe skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą 	21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w. 3) ocenia społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen w XVII w. 4) wyjaśnia przyczyny i wskazuje przejawy kryzysu politycznego i społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVII w.
26. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją Zagadnienia 1. Konflikt polsko-turecki na początku XVII w. 2. Zdobycie Kamieńca Podolskiego przez Turków i układ w Buczaczu. 3. Odsiecz wiedeńska.	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Jana III Sobieskiego – wie, kiedy i z jakim skutkiem Polacy stoczyli z Turkami bitwy pod Cecorą, Chocimiem i Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postanowienia układu w Buczaczu – wskazuje na mapie Kamieniec Podolski i Podole – zna przyczyny i skutki wojen toczonych przez Polskę z Turcją 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki odsieczy wiedeńskiej dla Polski – wie, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego traktat buczacki uznawany był za hańbiący dla Rzeczypospolitej 	21. 1) 3) j.w.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
27. Barok w Polsce Zagadnienia 1. Architektura, religijność i szkolnictwo polskiego baroku. 2. Działalność zakonów na ziemiach polskich. 3. Kultura sarmatyzmu.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady architektury barokowej na ziemiach Rzeczypospolitej (z uwzględnieniem własnego regionu) – rozumie pojęcia: sarmatyzm, ksenofobia 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sarmacki styl życia – zna rezydencje królów polskich zbudowane w stylu barokowym – opisuje polski strój szlachecki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny narastania ksenofobii wśród polskiej szlachty – omawia działalność zakonów na ziemiach polskich w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Polacy w XVII w. nazywali swoje państwo „przedmurzem chrześcijaństwa” – omawia wpływy wschodnie w polskiej kulturze doby baroku 	20. Społeczeństwo i strój Rzeczypospolitej Obojga Narodów 5) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie.
28. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVII w. Zagadnienia 1. Wojny toczone przez Rzeczpospolitą w XVII w. i ich konsekwencje. 2. Barok w Polsce. 3. Kryzys ustroju demokracji szlacheckiej.	<ul style="list-style-type: none"> – zna i wskazuje na mapie państwa, z którymi w XVII w. Rzeczpospolita toczyła wojny – wskazuje najważniejsze bitwy z okresu wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją, Rosją, Turcją i Kozakami – zna królów panujących w Rzeczypospolitej w XVII w. i potrafi wskazać najważniejsze wydarzenia z okresu panowania każdego z nich 	<ul style="list-style-type: none"> – zna przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII stuleciu – opisuje konsekwencje wojen dla życia gospodarczego i politycznego XVII-wiecznej Rzeczypospolitej – charakteryzuje kulturę baroku w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i omawia specyfikę polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia konsekwencje XVII-wiecznych wojen dla sytuacji wewnętrznej oraz pozycji międzynarodowej Rzeczypospolitej 	
Test 4.					
29. Kultura umysłowa XVIII w. Zagadnienia 1. Nowe idee – postęp, prawa obywatelskie, umowa społeczna. 2. Postęp naukowy i techniczny oraz przemiany w gospodarce europejskiej. 3. Architektura i sztuka XVIII stulecia.	<ul style="list-style-type: none"> – zna dokonania Jana Jakuba Rousseau – zna pojęcia: oświecenie, umowa społeczna – wskazuje przykłady budowli wzniesionych w stylu rokokowym i klasycystycznym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego XVIII stulecie nazywane jest „epoką światła” – przedstawia koncepcję umowy społecznej – wie kim byli: Wolter, Wolfgang Amadeusz Mozart – zna pojęcia: encyklopedyści, manufaktura, absolutyzm 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega przejawy postępu technicznego w XVIII stuleciu – dostrzega rolę <i>Wielkiej Encyklopedii Francuskiej</i> w rozwoju kultury epoki oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ postępu technicznego na rozwój gospodarki w XVIII w. – wymienia główne idee oświecenia i rozpoznaje je w literaturze, polityce i sztuce 	23. Europa w XVIII w. 1) wymienia idee oświecenia i rozpoznaje je w nauce, literaturze, architekturze i sztuce 2) charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Rousseau.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
		oświecony, rokoko, klasycyzm			
30. Wielka Brytania XVIII stulecia w epoce „rewolucji przemysłowej” Zagadnienia 1. Ustrój polityczny Wielkiej Brytanii. 2. Rozwój gospodarczy Wielkiej Brytanii w XVIII w. 3. Początki nowoczesnej ekonomii. 4. Znaczenie rewolucji przemysłowej.	– zna zasadę trójpodziału władz - wie kim był Monteskiusz – wyjaśnia znaczenie pojęć: „rewolucja przemysłowa”, liberalizm ekonomiczny, kapitalizm	– omawia wpływ rewolucji przemysłowej na rozwój gospodarczy Wielkiej Brytanii – omawia rewolucję agrarną – wie, kto i kiedy wynalazł maszynę parową	– rozumie znaczenie wynaleźnia maszyny parowej dla rozwoju gospodarczego Wielkiej Brytanii	– dostrzega zmiany społeczne spowodowane przez rewolucję przemysłową i agrarną	23. 2) j.w. 31. Rozwój cywilizacji przemysłowej 1)wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej.
31. Oświecony absolutyzm: Prusy, Austria, Rosja Zagadnienia 1. Prusy – wzrost potęgi militarnej. 2. Reformy Marii Teresy oraz Józefa II w Austrii. 3. Rosja Piotra I.	– zna dynastie panujące w XVIII w. w Austrii, Prusach i Rosji – wskazuje na mapie sąsiadów Polski w XVIII w.	– wymienia reformy przeprowadzone w Prusach przez Fryderyka Wilhelma I i Fryderyka II – opisuje zmiany wprowadzone w Austrii przez Marię Teresę i Józefa II – wymienia reformy wprowadzone w Rosji przez Piotra I	– uzasadnia, dlaczego XVIII-wieczne Prusy nazywano „państwem militarnym”	– dostrzega i omawia cechy absolutyzmu oświeconego w Austrii, Prusach i Rosji – porównuje reformy wprowadzone w Prusach, Austrii i Rosji	23. Europa w XVIIIw. 3)porównuje reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii.
32. Kolonie angielskie w Ameryce Północnej Zagadnienia 1. Sytuacja kolonii brytyjskich w Ameryce. 2. Rozwój gospodarczy kolonii. 3. Przyczyny konfliktu między koloniami a metropolią.	– zna pojęcia: metropolia, kolonia, „bostońskie picie herbaty” („herbatka bostońska”) – wie, co wydarzyło się w 1773 r.	– opisuje rozwój kolonii brytyjskich w Ameryce – opisuje sytuację kolonii brytyjskich w Ameryce Północnej w XVIII w. – wskazuje przyczyny konfliktu między metropolią a koloniami	– rozróżnia i omawia ekonomiczne oraz polityczne przyczyny konfliktu metropolii z koloniami	– omawia wpływ tolerancji religijnej na rozwój kolonii angielskich	25. Bunt poddanych-wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych 1)przedstawia przyczyny i następstwa wojny o niepodległość 1.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
33. Powstanie Stanów Zjednoczonych Zagadnienia 1. <i>Deklaracja niepodległości.</i> 2. Wojna o niepodległość. 3. Stany Zjednoczone niepodległym państwem. 4. <i>Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</i>	– zna postacie: Benjamina Franklina, Jerzego Waszyngtona – wie, co wydarzyło się w roku: 1776, 1787 – rozumie pojęcie konstytucja – wymienia nazwiska Polaków biorących udział w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych	– wie, dlaczego Amerykanie obchodzą najważniejsze święto narodowe 4 lipca – zna najważniejsze postanowienia konstytucji USA – wyjaśnia, w jaki sposób <i>Konstytucja Stanów Zjednoczonych</i> realizowała zasadę trójpodziału władz	– wymienia czynniki, które ułatwiły uzyskanie niepodległości przez Stany Zjednoczone – opisuje etapy uzyskiwania niepodległości przez kolonie brytyjskie w Ameryce – wymienia główne założenia ustroju politycznego USA	– wskazuje postanowienia konstytucji USA, które przetrwały do dziś – wyjaśnia, dlaczego Francja popierała kolonistów amerykańskich w walce o niepodległość	25. 1) j.w. 2) ocenia wkład Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych 3) wymienia główne instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych i wyjaśnia, w jaki sposób konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy.
34. Wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej Zagadnienia 1. Francja w przededniu wybuchu rewolucji. 2. Początek rewolucji francuskiej. 3. Obalenie monarchii.	– rozumie pojęcia: burżuazja, Stany Generalne, Bastylia, monarchia konstytucyjna – zna podział społeczeństwa francuskiego przed rewolucją – wie, co wydarzyło się w roku: 1789, 1792 – zna postać Ludwika XVI	– charakteryzuje stosunki społeczne we Francji przed wybuchem rewolucji – podaje przyczyny wybuchu rewolucji – opisuje główne zasady rewolucji wyrażone w <i>Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela</i>	– rozumie przyczyny wybuchu wojny między rewolucyjną Francją a Prusami i Austrią – zna okoliczności powstania republiki we Francji	– wyjaśnia znaczenie filozofii oświecenia jako jednego z czynników odgrywających ważną rolę w genezie rewolucji francuskiej	28. Rewolucja francuska 1) wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej skutki 3) opisuje główne zasady ideowe rewolucji francuskiej zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.
35. Francja republika Zagadnienia 1. Terror rewolucyjny. 2. Rządy jakobinów. 3. Dziedzictwo Wielkiej Rewolucji Francuskiej.	– rozumie pojęcia: gilotyna, terror, jakobini – wie, czym charakteryzowały się rządy jakobinów	– opisuje zachowanie przywódców rewolucji w stosunku do Kościoła katolickiego – wskazuje skutki rewolucji francuskiej	– uzasadnia reakcję państw europejskich na śmierć Ludwika XVI – wskazuje cechy charakterystyczne dyktatury jakobińskiej	– wyjaśnia, dlaczego władze rewolucyjnej Francji walczyły z Kościołem katolickim	28. 1) j.w. 2) wskazuje charakterystyczne cechy dyktatury jakobińskiej.
36. Lekcja powtórzeniowa. Świat w XVIII w. Zagadnienia 1. Filozofia oświecenia i jej rola w genezie rewolucji francuskiej. 2. Rewolucje XVIII w.: a) rewolucja przemysłowa w Wielkiej Brytanii,	– omawia trzy rewolucje XVIII w. – lokuje w czasie i przestrzeni XVIII-wieczne rewolucje – zna bohaterów każdej z trzech XVIII-wiecznych rewolucji		– rozumie, wskazuje i wyjaśnia dalekosiężne skutki trzech rewolucji XVIII w.		

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
b) wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych, c) Wielka Rewolucja Francuska.					
Test 5.					
37. Rzeczpospolita w okresie kryzysu – czasy saskie Zagadnienia 1. Panowanie Augusta II Mocnego. 2. Wielka Wojna Północna. 3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji. 4. Saska anarchia 5. Pierwsze próby reform.	– zna postacie: Stanisława Leszczyńskiego, Stanisława Konarskiego – wymienia przejawy kryzysu państwa polsko-litewskiego za panowania Wettynów – rozumie pojęcia: Sejm Niemy, anarchia, Collegium Nobilium – wie, co wydarzyło się w 1717 i 1709 r.	– charakteryzuje rządy Wettynów w Polsce – wymienia próby reform podejmowane w Polsce w pierwszej połowie XVIII w. – dostrzega przejawy ożywienia gospodarczego i kulturalnego w Polsce czasów saskich - wie czym był traktat trzech czarnych orłów – podaje genezę powiedzeń: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”	– wie, w jakich okolicznościach obejmowali polski tron: August II Mocny, August III, Stanisław Leszczyński – uzasadnia niebezpieczeństwo wynikające dla Polski z tzw. traktatu trzech czarnych orłów – wyjaśnia zmianę położenia międzynarodowego Polski w czasach saskich	– przedstawia i analizuje przejawy kryzysu państwa polsko-litewskiego w czasach saskich – omawia projekty reform autorstwa Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego	24.Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVIIIw. 1)przedstawia przyczyny i przejawy kryzysu państwa polskiego w czasach saskich 2)wyjaśnia zmiany położenia międzynarodowego Rzeczypospolitej w XVIIIw. 3)charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Konarskiego i Stanisława Leszczyńskiego oraz dostrzega przejawy ożywienia w gospodarce i kulturze czasów saskich.
38. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Zagadnienia 1. Elekcja Stanisława Augusta i pierwsze reformy. 2. Stosunek Rosji do reform przeprowadzanych w Polsce. 3. Konfederacja barska. 4. I rozbiór Polski.	– wie, co wydarzyło się w roku: 1768, 1772 – rozumie pojęcie konfederacja barska – wskazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej za panowania Stanisława Augusta (przed 1772 r. i po tej dacie)	- rozumie pojęcia: Familia, Szkoła Rycerska, prawa kardynalne – wskazuje i omawia przyczyny I rozbioru	– charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Stanisława Augusta w latach sześćdziesiątych XVIII w.	– dostrzega konsekwencje rosyjskich ingerencji w wewnętrzne sprawy Polski	27.Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIIIw. 1)sytuuje w czasie I, II, III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórze.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
39. Reformy stanisławowskie Zagadnienia 1. Próby reform w latach siedemdziesiątych XVIII w. 2. Odrodzenie kulturalne. 3. Ożywienie gospodarcze. 4. Warszawa stanisławowska.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy wprowadzone przez Stanisława Augusta w latach siedemdziesiątych XVIII w. – rozumie pojęcia: Komisja Edukacji Narodowej, czynsz, obiady czwartkowe 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie KEN dla reformy szkolnictwa w Polsce – charakteryzuje kulturę oświecenia w Polsce – wymienia przykłady sztuki polskiej okresu klasycyzmu (w tym Łazienki Królewskie) z uwzględnieniem własnego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie reform stanisławowskich dla rozwoju Polski w drugiej połowie XVIII w. – wymienia przejawy ożywienia gospodarczego na ziemiach polskich – rozumie znaczenie mecenatu królewskiego dla rozwoju sztuki w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie obrazów Canaletta dla odbudowy Warszawy po II wojnie światowej 	26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. 1) przedstawia okoliczności powstania, zadania oraz osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej 4) rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i charakteryzuje przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu.
40. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja Zagadnienia 1. Sytuacja międzynarodowa a zwołanie sejmu w 1788 r. 2. Stronnictwa na Sejmie Wielkim. 3. Reformy Sejmu Wielkiego. 4. <i>Konstytucja 3 maja</i> .	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zwołano Sejm Czteroletni – zna datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> – zna najważniejsze reformy Sejmu Wielkiego – zna postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego – zna stronnictwa z okresu Sejmu Wielkiego, ich programy oraz przywódców 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie reform Sejmu Wielkiego dla bezpieczeństwa Polski na arenie międzynarodowej – rozumie, dlaczego Prusy i Rosja poczuły się zaniepokojone reformami Sejmu Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie sytuacji międzynarodowej dla zwołania Sejmu Wielkiego – omawia przełomowe znaczenie <i>Konstytucji 3 maja</i> dla Polski 	26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej 2) sytuuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwałę uch <i>Konstytucji 3 maja</i> ; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> .
41. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór Polski Zagadnienia 1. Wojna polsko-rosyjska w obronie konstytucji. 2. II rozbiór Polski. 3. Powstanie polskiej opozycji na emigracji.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: konfederacja targowicka, – wie, kim byli Tadeusz Kościuszko i Józef Poniatowski – wie, kiedy nastąpił II rozbiór Polski – wskazuje na mapie ziemie zabrane Polsce w II rozbiórze przez Rosję i Prusy 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje okoliczności uznania przez polski sejm traktatu rozbiorowego (sejm grodzieński) – zna okoliczności powstania konfederacji targowickiej 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego Austria nie wzięła udziału w II rozbiórze Polski – wie, dokąd i dlaczego udali się na emigrację Polacy protestujący przeciw II rozbiórowi 	<ul style="list-style-type: none"> – zna okoliczności ustanowienia orderu <i>Virtuti Militari</i> – wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i ocenia jej następstwa 	26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej 3) wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowic targ i ocenia jej następstwa 27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. 1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórze.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
42. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Przyczyny wybuchu insurekcji kościuszkowskiej. 2. Przebieg powstania kościuszkowskiego. 3. Insurekcja w Warszawie i Wilnie. 4. Uniwersał połaniecki. 5. III rozbiór Polski.	– zna daty: wybuchu insurekcji kościuszkowskiej, III rozbioru – rozumie pojęcia: insurekcja, uniwersał, kosynierzy – zna postacie: Tadeusz Kościuszki, Jan Kiliński – wskazuje na mapie ziemie Rzeczypospolitej zagarnięte w III rozbiore przez poszczególne państwa	– zna okoliczności wybuchu powstania kościuszkowskiego – wie kiedy miały miejsce bitew pod Raclawicami i Maciejowicami, – zna cel wydania uniwersału połanieckiego	– wskazuje przyczyny klęski powstania kościuszkowskiego – omawia cele powstania kościuszkowskiego	– rozróżnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej – próbuje ocenić rządy ostatniego króla Polski	27. 1) j.w. 2) przedstawia cele i następstwa powstania kościuszkowskiego 3) rozróżnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej.
43. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVIII w. Zagadnienia 1. Kryzys Rzeczypospolitej w czasach saskich. 2. Rozbiory. 3. Próby ratowania państwa.	– wskazuje na mapie ziemie polskie zagarnięte w trakcie rozbiorów przez poszczególne państwa – zna daty trzech rozbiorów, uchwalenia Konstytucji 3 maja	– wymienia przyczyny i przejawy kryzysu Rzeczypospolitej w czasach saskich – wymienia reformy wprowadzone w Polsce w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XVIII stulecia – wymienia główne postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i>	– opisuje działalność Stanisława Augusta na polu gospodarki, sztuki, polityki	– analizuje przyczyny upadku Rzeczypospolitej, rozróżniając czynniki gospodarcze i polityczne	
Test 6.					
44. Napoleon Bonaparte obejmuje władzę we Francji Zagadnienia 1. Francja w czasach Dyktatoriatu. 2. Kariera Napoleona Bonaparte. 3. Cesarstwo we Francji.	– zna pojęcia: Dyktatoriat, konsulat, cesarstwo – zna daty utworzenia cesarstwa we Francji i wydania <i>Kodeksu cywilnego</i>	– wymienia reformy przeprowadzone przez Napoleona Bonaparte – opisuje drogę Napoleona Bonaparte do przejęcia pełni władzy we Francji	– opisuje przemiany form rządów we Francji (od wybuchu rewolucji do ustanowienia cesarstwa) – wyjaśnia, dlaczego Francuzi w większości popierali Bonaparte	– wskazuje przyczyny sukcesów Bonaparte w polityce wewnętrznej	29. Epoka napoleońska 1) opisuje zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
45. Początki nowego ładu w Europie Zagadnienia 1. Konflikt francusko-angielski. 2. Wojny Napoleona z Austrią, Rosją i Prusami.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie państwa, z którymi Napoleon toczył wojny – rozumie pojęcia: blokada kontynentalna, koalicja – wskazuje na mapie obszary uzależnione od napoleońskiej Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego wojska francuskie odnosiły sukcesy na polach bitew – wymienia bitwy stoczone przez wojska Napoleona z Prusakami i Austriakami 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny wojen toczonych przez napoleońską Francję – wymienia zmiany wprowadzone w Europie przez Bonapartego 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego Napoleon zmusił Habsburgów do rezygnacji z tytułu cesarza rzymskich narodu niemieckiego – opisuje zmiany, które zaszły w Europie w okresie napoleońskim w dziedzinach: gospodarki, polityki, życia społecznego 	29.Epoka napoleońska. 1)opisuje zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych.
46.Napoleon a sprawa niepodległości Polski Zagadnienia 1. Legiony Polskie we Włoszech. 2. Utworzenie Księstwa Warszawskiego. 3. Ustrój Księstwa Warszawskiego. 4. Wojna 1809 r.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy: utworzono Legiony Polskie we Włoszech, powstało Księstwo Warszawskie, przyłączono do Księstwa ziemie trzeciego zaboru austriackiego – wie, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki – wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna cele, które stawiali sobie twórcy Legionów – opisuje okoliczności powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> – opisuje okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stosunek Polaków do napoleońskiej Francji – charakteryzuje ustrój Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Legionów i Księstwa Warszawskiego w dziejach Polski – ocenia postawę Napoleona Bonapartego wobec Polaków 	29.Epoka napoleońska 2)wyjaśnia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego oraz opisuje cechy ustrojowe i terytorium Księstwa Warszawskiego 3)ocenia politykę Napoleona wobec sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.
47. Upadek Napoleona Zagadnienia 1. Europa napoleońska. 2. Kampania rosyjska Napoleona. 3. „Bitwa narodów” i abdykacja Napoleona. 4. 100 dni Napoleona. 5. Próba oceny Napoleona Bonapartego.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy: rozpoczęła się wojna Napoleona z Rosją, rozegrała się „bitwa narodów”, Napoleon I abdykował, rozegrała się bitwa pod Waterloo 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawę Polaków w czasie ostatnich lat panowania Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ataku Napoleona na Rosję – wskazuje przyczyny klęski poniesionej w 1813 r. przez napoleońską Francję 	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne oceny Napoleona I – analizuje zmiany wprowadzone przez Napoleona w Europie 	29.Epoka napoleońska 1)opisuje zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
48. Lekcja powtórzeniowa. Napoleon i próby odbudowy niepodległej Polski Zagadnienia 1. Reformy wewnętrzne Bonapartego. 2. Polityka zagraniczna Francji pod rządami Napoleona Bonapartego. 3. Napoleon Bonaparte a Polacy.	– wymienia reformy wprowadzone we Francji przez Napoleona Bonapartego – charakteryzuje relacje między Napoleonem a Polakami i Księstwem Warszawskim	– opisuje politykę zagraniczną Francji pod rządami Bonapartego	– ocenia znaczenie okresu napoleońskiego dla Europy i ziem polskich		
Test 7.					

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego realizują treści na ocenę dopuszczającą.

Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych mogą korzystać z dostosowania form sprawdzania, wskazówek nauczyciela do pracy, dodatkowego wyjaśniania poleceń, itp., wg indywidualnych potrzeb.

Zaznaczone zagadnienia wykraczają poza podstawę programową.